

Re-Accredited 'B++' 2.86 CGPA by NAAC

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

University Campus, Udhna-Magdalla Road, SURAT - 395 007, Gujarat, India.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી

યુનિવર્સિટી કેમ્પસ, ઉદ્ધના-મગદલા રોડ, સુરત - ૩૯૫ ૦૦૭, ગુજરાત, ભારત.

Tel : +91 - 261 - 2227141 to 2227146, Toll Free : 1800 2333 011, Digital Helpline No.- 0261 2388888

E-mail : info@vnsgu.ac.in, Website : www.vnsgu.ac.in

-: પરિપત્ર :-

યુનિવર્સિટી સંલગ્ન વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની તમામ કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓને જણાવવાનું કે, શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ થી અમલમાં આવનાર T.Y.B.A. Sanskrit Sem.-5 & 6 નો Major, Minor, AEC અને SEC નો પેટાસમિતિ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ અભ્યાસક્રમ સંસ્કૃત વિષયની અભ્યાસ સમિતિના ચેરમેનશ્રીએ અભ્યાસ સમિતિ વતી મંજૂર કરી વિનયન વિદ્યાશાખાને કરેલ ભલામણ સ્વીકારી વિનયન વિદ્યાશાખાની તા.૨૮/૦૪/૨૦૨૫ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક: ૨૨ થી કરેલ ભલામણ સ્વીકારી એકેડેમિક કાઉન્સિલની તા.૦૫/૦૫/૨૦૨૫ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક: ૫૭ થી મંજૂર કરેલ છે. જેનો અમલ કરવા આથી જાણ કરવામાં આવે છે.

બિડાણ: ઉપર મુજબ

ક્રમાંક:ઓથો./પરિપત્ર/૧૧૮૭૪/૨૦૨૫

તા.૨૧-૦૫-૨૦૨૫

કુલસચિવ

પ્રતિ,

૧) યુનિવર્સિટી સંલગ્ન વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની તમામ કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓ.

.....આપશ્રીની કોલેજના સંબંધિત શિક્ષકોને જાણ કરી અમલ કરવા સારું.

૨) ડીનશ્રી, વિનયન વિદ્યાશાખા.

૩) પરીક્ષા નિયામકશ્રી, પરીક્ષા વિભાગ, વીર નર્મદ દ. ગુ. યુનિવર્સિટી, સુરત.

.....તરફ જાણ તેમજ અમલ સારું.

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

PROGRAMME NAME: B.A. SANSKRIT SEM-5

AS PER NEP 2020

Teaching Evaluation Scheme As per NEP 2020

Sr. No	Course Categor	Course Code	Course Title	Marksheet Title in English	Level of course	Teaching		Exam		Credit		Internal		External		Total	
						TH	PR	TH	PR	TH	PR	TH	PR	TH	PR	TH	PR
1	MAJOR	SAN MAJOR-11	संस्कृत ललित साहित्य- (महाकाव्य)	Sanskrit Lalit Sahitya(Epic)	300-399	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
2	MAJOR	SAN MAJOR-12	भारतीय तत्त्वचिंतन एवं संस्कृत वाग्व्यवहार	Bhartiya Tatvachintan evam Sanskrit Vagvyvharā	300-399	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
3	MAJOR	SAN MAJOR-13	व्याकरणशास्त्रम् एवं भाषाविज्ञानम्	Vyakaranshastra evam Bhashavigyanam	300-399	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
4	MINOR	SAN-MINOR -IV	ललित साहित्य (प्रहसन)	Lalit Sahitya(Prahasan)	300-399	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
5	MINOR	SAN-MINOR-V	प्रशिष्ट संस्कृत साहित्यनो इतिहास	Prashisht Sanskrit Sahitya no Itihas	300-399	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
6	SEC	SAN-SEC -5	ध्येय वाक्यानि।	Dhyeya Vakyani	100-199	2hr/Week	0	1h	0	2	0	25	0	25	0	50	0

(Dr. S. F. Thakkar)

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

PROGRAMME NAME: B.A. SANSKRIT SEM-6

AS PER NEP 2020

Teaching Evaluation Scheme As per NEP 2020

Sr. No	Course Category	Course Code	Course Title	Marksheet Title in English	Level of course	Teaching		Exam		Credit		Internal		External		Total	
						TH	PR	TH	PR	TH	PR	TH	PR	TH	PR	TH	PR
1	MAJOR	SAN MAJOR-14	वेदान्तशास्त्र	Vedantashastra	300-399	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
2	MAJOR	SAN MAJOR-15	सांख्यदर्शन एवं अनुवाद	Sankhyadarshana evam Anuvad	300-399	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
3	MAJOR	SAN MAJOR-16	व्याकरणशास्त्रम् एवं भाषाविज्ञानम्	Vyakaranshastra evam Bhashavigyanam	300-399	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
4	MINOR	SAN-MINOR -VI	संस्कृत गद्य साहित्य (कथा)	Sanskrit Gadya Sahitya(katha)	300-399	4hr/Week	0	2h	0	4	0	50	0	50	0	100	0
5	AEC	SAN-AEC -5	संस्कृत ललित साहित्य (एकांकी)	Sanskrit Lalit Sahitya(Ekanki)		2hr/Week	0	1h	0	2	0	25	0	25	0	50	0

 Dr. S. I. Thakur

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT

NEW NATIONAL EDUCATION POLICY – 2020

BACHELOR OF ARTS

DEPARTMENT OF SANSKRIT

SYLLABUS OF THIRD-YEAR - DEGREE COURSE

SEMSTER- 5 & 6

EFFECTIVE FROM 2025-26

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
UNDERGRADUATE PROGRAMME IN SANSKRIT
Program Outcome, Program Specific Outcome & Course Outcome

Program Name: **B.A.- Sanskrit**

Academic Year: **2025-2026**

❖ B.A.- Sanskrit - Programme Outcome:

- To provide the knowledge and information of the origin and development of the Sanskrit language, literature, grammar i.e. of ancient Sanskrit, Vedic & post Vedic, the theory & concept of evolution of Sruṣṭi (Universe).
- To equip students with knowledge of ancient Indian history, culture and religious traditions.
- To make familiar with various forms of Sanskrit literature and also the history of Sanskrit literature.
- To acquire the philosophy, life skills, culture, ethics, values of Hindu religion and morals of humanism.
- To provide the expressive capacity with the basic rules of speaking and writing in this language.
- To realize the importance of this language in modern perspective.
- To study the linguistics of Sanskrit language & literature.
- To develop translation skill

Program Specific Outcome:

➤ B.A.- Sanskrit - Programme Specific Outcome:

- To be able to understand the origin of the language and the evolution and development of it.
- Students gain proficiency in Sanskrit grammar.
- To provide depth knowledge of Sanskrit literature, like students familiar the theory and concept of epic, poetry, drama and other forms

Dr. S. I. Thakur

of Sanskrit literature and also the life and works of the Sanskrit writers.

- To analyze the Vedic Mantras.
- To develop ability of students to translate Sanskrit text into other language and vice versa
- To enhance students' ability to communicate effectively in Sanskrit, both orally and in writing.
- To equip students with knowledge of ancient Indian history, culture and religious traditions.
- To acquire the philosophy, life skills, culture, ethics, values of Hindu religion and morals of humanism.
- To prepare students for further studies in related fields or careers such as teaching or research.

Course Outcome (Subject wise):

Semester:		
No.	Course(Subject Code)	Paper –XI
1	Subject Title	संस्कृत ललित साहित्य (महाकाव्य)
	Course/ Subject Outcomes	CO1: One Will understand the wisdom of the epic. CO2: One Will develop a deep interest in the Sanskrit Panch Mahakavya. CO3: One Will gain an introduction to Buddhist philosophy through the study of Sanskrit epic. CO4: The study of Buddhacharitam will provide entertainment and mental peace. CO5: One Will know spiritual values through the Buddhacharitam epic. CO6: One Will learn lessons of character building through the life story of Lord Buddha, the hero of the Buddhacharitam. CO7: One Will be able to understand penance, meditation, and samadhi well through the Buddhacharitam epic and follow them in life.

Course(Subject Code)	Paper –XII
Subject Title	भारतीय तत्त्वचिंतन एवं संस्कृत वाग्व्यवहार ।
Course Outcomes	<p>CO1: Through the study of Shrimad Bhagavad Gita, students will develop an understanding of practicing the principles of Indian culture.</p> <p>CO2: The spirit of benevolence will develop in the society and the spirit of detachment will be cultivated.</p> <p>CO3: The practice of Sanskrit conversation will increase through Geetasopanam.</p> <p>CO4: In practice, one can learn to speak, write and read Devbhasha Sanskrit.</p> <p>CO5: The curiosity to know the Ashtadhyayi grammar of Maharishi Panini Muni will increase.</p> <p>CO6: Students learn about the principles of karma.</p> <p>CO7: Understand the dynamics of Kriyaman Karma, Sanchitha Karma and Prarabdha Karma.</p> <p>CO8: By memorizing and understanding the verses, they can become good speakers in the future.</p> <p>CO9: They can selflessly join in the service activities of the country.</p> <p>CO10: By studying Gita Sopanam, they will develop an interest in grammar.</p> <p>CO11: They can read scriptures written in Sanskrit.</p> <p>CO12: They can spread the message of the divine language.</p>
Course(Subject Code)	Paper –XIII
Subject Title	व्याकरणशास्त्र एवं भाषाविज्ञानम्
Course Outcomes	<p>CO1. Students will prepare for the study of Sanskrit language through the introduction of Ashtadhyayi.</p> <p>CO2. Students will acquire specific knowledge of the Sanghaprakaran of Ashtadhyayi.</p> <p>CO3. Students will get clarity about grammar for the study of language.</p> <p>CO4. Students will know the importance of grammar in the six Vedangas to gain knowledge of Vedas and mantras.</p> <p>CO5 Students will familiarize with the study of linguistics.</p> <p>CO6. Students will learn which have occurred in today's languages by examining the development and interrelationships of the languages of the world.</p>

		<p>CO7. Students will get idea of the methods of studying the languages of the world and the changes that have occurred.</p> <p>CO8. Students will aware about the place of Sanskrit language among the languages of the world.</p> <p>CO9. Students will understand the usefulness of Sanskrit in the modern era.</p>
Sem-5		
	Course(Subject Code)	Minor Paper -IV
	Subject Title	ललित साहित्य -(प्रहसन)
	Course Outcomes	<p>CO1: Students will be aware of the vast range of Sanskrit literature.</p> <p>CO2: Students will gain knowledge and introduction to the metaphorical type of visual poetry.</p> <p>CO3: Gain extensive knowledge about the metaphorical type of farce among the 10 types of metaphors.</p> <p>CO4: Enjoy the popular work Bhagavadajjukiyam, a farce metaphor type.</p> <p>CO5: Become aware of the issues affecting society through the medium of farce metaphor.</p> <p>CO6: Students should be aware of invisible topics like death- heaven- hell- reincarnation and entry into another body.</p> <p>CO7 Make them taste the various rasas mentioned in Bharatanatyam Shastra. Enjoy the rasa of laughter.</p>
	Course(Subject Code)	Minor Paper -V
	Subject Title	प्रशिष्ट संस्कृत साहित्यनो इतिहास
	Course Outcomes	<p>CO1: Students will get Introduction to the valuable heritage and splendour of Devbhasha, Givarnagira-Sanskrit.</p> <p>CO2: Students will get Introduction to the power and sweetness of the Sanskrit language.</p> <p>CO3: Students will develop an understanding of the journey of creation and writing from the ancient scripture Rigveda to the Prasishta period.</p> <p>CO4: Students will get Introduction to the divine and magnificent history of Sanskrit literature.</p> <p>CO5: Students will get Introduction to the creator and creative work of Sanskrit literature.</p> <p>CO6: Students will know Revelation of the best creators of Prasishta Sanskrit literature.</p>

		CO7: Students will get Introduction to the best works of Prasishtha Sanskrit literature.
	Course(Subject Code)	Sans-SEC
	Subject Title	ध्येय वाक्यानि।
	Course Outcomes	CO1: Students will get information about Indian ideology as described in the scriptures of politics, economics, psychology, anthropology etc. CO2: Students will become strong and stable-minded through mottos CO3 By embodying mottos in behavior and practice, Students will be able to achieve success. CO4: Students will gain positive energy through mottos. CO5: By stimulating moral strength through mottos, today's youth will become excellent citizens of the country through self-discipline and etiquette. CO6-It will be useful for overall development of the students.
	Course(Subject Code)	Paper –XIV
	Subject Title	वेदान्तशास्त्र
	Course Outcomes	CO1: Students will Understand theistic and atheistic philosophy. CO2: Students will Understand religion-artha-kama and moksha (four purusharthas). CO3: Students will Increase curiosity in learning Upanishads through commentary. CO4: Students will Understand the harm caused by study (delusion). CO5: Students will Experience bliss by knowing the truth. CO6: Students will Maintain intimacy in the Guru-Shishya relationship. CO7: Students will Understand the feelings in works of classical literature by studying ancient texts. CO8: Students will Develop the art of reading the Upanishads, the heritage of Indian culture. CO9: Students will Understand the principles of Advaita. CO10: Students will Engage oneself in the work of gathering people.
	Course(Subject Code)	Paper –XV
	Subject Title	सांख्यदर्शन एवं अनुवाद
	Course Outcomes	CO1: Students will get Introduction to Kapila Muni, the founder of Sankhya philosophy, the meaning of 'Sankhya' and understanding of philosophy

	<p>CO2: Students will get Introduction to Karika that reveals spiritual values in Sankhyakarika.</p> <p>CO3: Students will get Introduction to the process of creation by nature in Sankhyakarika, Purusha Tattva, Triguna and introduction to the Satkaryavad of Sankhya</p> <p>CO4: Students Will understand the usefulness of the values of Shrimad Bhagavad Gita in life.</p> <p>CO5: Students Will know the importance of Sankhya philosophy in Shaddarshan</p> <p>CO6: Students Will understand the spiritual value through Sankhyakarika</p> <p>CO7: Students Will understand the importance of the brilliance of Indian philosophy and its epistemology.</p> <p>CO8 Students Will be able to understand spiritual values and will be able to achieve peace and prosperity by applying them in life.</p>
--	---

	Course(Subject Code)	Paper –XVI
	Subject Title	व्याकरणशास्त्र एवं भाषाविज्ञानम्
	Course Outcomes	<p>CO1. Students will prepare for the study of Sanskrit language through the introduction of Ashtadhyayi.</p> <p>CO2. Students will acquire specialized knowledge of the Karaka Prakar of Ashtadhyayi.</p> <p>CO3. Students will gain clarity about grammar for the study of language.</p> <p>CO4. Students will know the importance of grammar in the six Vedas for gaining knowledge of Vedas and mantras.</p> <p>CO5 Students will familiarize students with the study of linguistics.</p> <p>CO6. Students will know the changes that have occurred in today's languages by examining the development and interrelationships of the languages of the world.</p> <p>CO7. Students will get an idea of the methods of studying the languages of the world and the changes that have occurred.</p> <p>CO8. Students will become aware of the place of Sanskrit language among the languages of the world.</p> <p>CO9. Students will understand the usefulness of Sanskrit in the modern era.</p>
	Course(Subject Code)	Minor Paper –VI
	Subject Title	गद्य साहित्य
	Course Outcomes	CO1: Students will Understand the different forms of prose and verse from the perspective of Sanskrit metaphor.

		<p>CO2: Students will get Introduction to the prose poetry of 'Dasakumarcharitam'.</p> <p>CO3: Students will develop an understanding of the expression of emotional feelings through prose literature.</p> <p>CO4: Students will understand that prose literature is the original nature.</p> <p>CO5: Students will develop an understanding that prose poetry is a simple, easy, crude, unpretentious, rural and free form.</p> <p>CO6: Students will learn the style of prose through the specific verse structure given by metaphorists.</p> <p>CO7: Students will understand the forms of story and akhyayika.</p> <p>CO8: Students will awaken interest in prose literature.</p> <p>CO9: The stories of Dasakumarcharitam provide a guiding form and an instructive message for students.</p> <p>CO10: Students will develop the critical thinking skills of students.</p> <p>CO11: It will Be especially inspiring for bright students.</p> <p>CO12: Students Will be familiar with the qualities of energy, prasad and sweetness used in the Vaidarbhi style of Dandi.</p> <p>CO13: It is full of vocabulary. In which, the importance of दंदिनिः पदलालित्यम्. Students Will understand the importance of oratory or writing.</p> <p>CO14: According to the poet's philosophy, the popularity of Vindhyaivasinidevi students will be familiar with devotion.</p> <p>CO15: Students Will know the importance of dance, music and painting in the arts, for example, classical dance will develop through Geetmarg, Churna Pad, Panchabindu Nrityabhangima.</p> <p>CO16: Students Will gain a new perspective on the ideals of home life, culinary science and methods of hospitality, swimming, etc.</p> <p>CO17: Students will learn to write didactic stories on their own.</p> <p>CO18: Students will Understand the changes in ancient and modern social systems.</p>
	Course(Subject Code)	Sans -AEC-5
	Subject Title	नाट्य साहित्य
	Course Outcomes	<p>CO1: Students Will develop a different perspective by understanding the character of Karna, who uplifts neglected characters through drama.</p> <p>CO2: Students Will get acquainted with the scholarship of the learned playwright Bhas.</p> <p>CO3 Students Will get acquainted with the Uttasrishtikanka given based on the Vyayograpaka type of drama of Bharata Muni and the Dasharupaka of Dhananjaya.</p> <p>CO4: Students Will be impressed by Bhas's style of light-hearted dialogue.</p>

		<p>CO5: Students Will be inspired by the unparalleled theatrical sense of Takhtalayaki through the Karnabhar metaphor.</p> <p>CO6: Students Will be able to explain how the lessons learned from the story of Mahabharata can be useful in real life situations.</p> <p>CO7: Students will learn the values of Karna's true commitment and charity.</p> <p>CO8: Students Will adopt sweetness, prasadguna and soft style in life.</p> <p>CO9: Students Will develop stage skills.</p> <p>CO10: Students Will be introduced to Indian culture through the social system and moral values depicted in Sanskrit literature.</p>
--	--	--

Semester: I & II		
No.	Course(Subject Code)	Exit Course F.Y.B.A.
1	Subject Title	वैदिक पर्यावरण
	Course/ Subject Outcomes	<p>CO1: Students will know our ancient life style as a healthy lifestyle.</p> <p>CO2: Students will aware about basic environmental Components which are necessary to live a healthy life on the Earth.</p> <p>CO3: Students will aware about Vedic Environment conservation Methods.</p> <p>CO4: Students will apply Vedic methods to conserve Environment</p> <p>CO5: Student will contribute to Nation building activity like Environment Conservation.</p> <p>CO6: Student Create Awareness among the society about Vedic Methods to save our planet.</p>

Semester: III & IV		
No.	Course(Subject Code)	Exit Course-S.Y.B.A.
1	Subject Title	हस्तप्रतविज्ञान
	Course/ Subject Outcomes	<p>CO1: Students will understand the scope of manuscript science.</p> <p>CO2: Students will know about the preservation of ancient texts.</p> <p>CO3: Student will introduce about manuscript collections.</p> <p>CO4: Student will get information about manuscript scripts, writing materials, methods.</p> <p>CO5: Student will know about the types of manuscripts.</p> <p>CO6: Student will aware about the impurities that enter handwritten copies.</p>

[Subject code-2501001205010401]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
UNDERGRADUATE PROGRAMME IN SANSKRIT
T.Y. B.A. DEGREE COURSE (SEMESTER - V)
SANSKRIT MAJOR – 11(XI)

Course Title: संस्कृत ललित साहित्य-(महाकाव्य)

प्रशिष्ट कृति: - अश्वघोषविरचितम् बुद्धचरितम् सर्ग:- ५

Course Code	SAN - MAJOR – 11								
Course Title	संस्कृत ललित साहित्य-(महाकाव्य)								
Course Level	300								
Credit	04 Credit (4*15=60 Hours)								
Total Teaching Hours	60 Hours								
Lecture/Week	04 Lectures per Week								
Minimum Weeks/Semester	15 Weeks (Including Lectures; Examinations; Preparations; Holidays etc.)								
Weightage (%)	25% * 4 = 100								
Effective From	2025-26								
Purpose of Course	संस्कृत महाकाव्योनुं ज्ञान अने भाषाकीय विशेषताओ विषे समज केणवाय.								
Objective of Course	संस्कृत महाकाव्य 'बुद्धचरितम्' द्वारा बौद्धिष्ट दार्शनिकतानो परियय अने भारतीय ज्ञान परंपराने प्रतिबिंबित करती भारतीय संस्कृतिनी विशेषताओथी अवगत करावजुं.								
Course Outcomes	CO1: महाकाव्यना कलेवरने समजशे. CO2: संस्कृत पंच महाकाव्य तरङ्ग ठोडो रस जागशे. CO3: संस्कृत महाकाव्यना अभ्यास द्वारा बौद्धिष्ट दार्शनिकतानो परियय केणवे. CO4: 'बुद्धचरितम्'ना अध्ययनथी मननुं रंजन अने मानसिक शांति मणशे. CO5: 'बुद्धचरितम्'महाकाव्य द्वारा आध्यात्मिक मूल्योने जाणशे. CO6: 'बुद्धचरितम्'ना नायक भगवान बुद्धनां जिवन चरित्र द्वारा चरित्र निर्माणना पाठ शीघ्रशे. CO7: 'बुद्धचरितम्'महाकाव्य थकी भारतीय ज्ञान परंपरामां जेनो महिमा छे तेवा तप, ध्यान, समाधिने सारी रीते समज्जु जिवनमां तेनुं पालन करी शकशे.								
Course Mapping COs with PSOs		PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8
	CO1		✓		✓		✓	✓	
	CO2	✓		✓		✓			
	CO3		✓				✓		
Bloom's Taxonomy	1. Remember; 2. Understand; 3. Application; 4. Analysis; 5. Evaluation; 6. Creation								

SYLLABUS	
Course Content	UNIT – I Contact Hrs. 15 * संस्कृत महाकाव्योमां 'बुद्धचरितम्' कीर्तिस्तंभ. * अश्वघोष ('बुद्धचरितम्') कालीन समाज अने संस्कृति साथे भारतीय ज्ञान परंपरानो परिचय करावो. * प्राचीन संस्कृत साहित्यमां 'बुद्धचरितम्' नुं स्थान. * महाकवि अश्वघोषनी अर्थसभर वाणीनो रसास्वाड. * प्राचीन संस्कृत साहित्यनां काव्यक्षेत्रनो परिचय.
	UNIT – II Contact Hrs. 15 * महाकाव्यना कर्तानो सर्वांगीण परिचय * महाकाव्यनी उत्पति, विकास अने लक्षणो परिचय * 'बुद्धचरितम्' नुं महाकाव्य तरीके मूल्यांकन * अश्वघोषनी काव्यशैलीनी विशेषताओ, रस, अलंकारो, पात्रसृष्टिनी विशेषता, राजनीति वगैरे नियतांशगत विषयोनी विचारणा.
	UNIT – III Contact Hrs. 15 बुद्धचरितम् सर्ग- ५ श्लोक - १ तः ४०
	UNIT – IV Contact Hrs. 15 बुद्धचरितम् - सर्ग - ५ श्लोक - ४१ तः ८७
	REFERENCE NOTE: (Other latest readings will be referred to as required.)

1.	संस्कृत साहित्यनो परिचय - डॉ. अ.डी.शास्त्री
2.	संस्कृत महाकाव्य की परंपरा, डॉ.केशवराव मुसलगांवकर, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी
3.	अश्वघोषनां महाकाव्य , सूर्यनारायण चौधरी - संपाडक अने अनुवाडक
4.	अश्वघोषप्रणितम् बुद्धचरितम्- अक अध्ययन संजयकुमार तिवारी ईस्टर्न बुक लिंकर्स दिल्ली - 2002.
5.	अश्वघोष की कृतिओं का दार्शनिक अध्ययन - संजयकुमार तिवारी ईस्टर्न बुक लिंकर्स दिल्ली-2006.
6.	अश्वघोषनां महाकाव्यो , डॉ. प्रद्युम्नभाई महेता - प्रार्थ प्रकाशन, अमडावाड.

E-Learning	E-PG-Pathshala – Video and Written Content (UGC Sponsored Platform)
	Swayam Portal (https://Swayam.gov.in) UGC Sponsored Platform
	CEC Platform (https://cec.nic.in/cec/)
Teaching Methods	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Methods	50% CCE (Continuous and Comprehensive Evaluation) – Formative and 50% SEE (Semester End Evaluation) Summative.

[Subject code-2501001205020402]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
UNDERGRADUATE PROGRAMME IN SANSKRIT
T.Y. B.A. DEGREE COURSE (SEMESTER - V)
SANSKRIT MAJOR- 12(XII)

Course Title: भारतीय तत्त्वचिंतन एवं संस्कृत वाग्व्यवहार

कृति: श्रीमद् भगवद्गीता अध्याय ५ तः ८

गीतासोपानम् प्रथमभाग नियत १ तः ७

Course Code	SAN-MAJOR - 12
Course Title	भारतीय तत्त्वचिंतन एवं संस्कृत वाग्व्यवहार
Course Level	300
Credit	04 Credit (4*15=60 Hours)
Total Teaching Hours	60 Hours
Lecture/Week	04 Lectures per Week
Minimum Weeks/Semester	15 Weeks (Including Lectures; Examinations; Preparations; Holidays etc.)
Weightage (%)	25% * 4 = 100
Effective From	2025-26
Purpose of Course	भारतीय ज्ञान परंपरा અને ભારતીય સાહિત્યનો અમૂલ્ય નિધિરૂપ ગ્રન્થ 'શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા' નું મહત્ત્વ સમજાવવું અને સંસ્કૃત સંભાષણ શીખવવું.
Objective of Course	ભારતીય સંસ્કૃતિના સિદ્ધાંતો વિશે સમાજમાં જાગૃતિ લાવવી અને સંસ્કૃત સંભાષણ શીખવવું.
Course Outcomes	<p>CO1: 'શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા'ના અધ્યયન દ્વારા વિદ્યાર્થીઓમાં ભારતીય સંસ્કૃતિનાં સિદ્ધાંતોનું આચરણ કરવાની સમજ કેળવાશે.</p> <p>CO2: ભારતીય જ્ઞાન પરંપરામાં જ્ઞાન, કર્મ અને ભક્તિ માટે ધ્યાન ની આવશ્યકતા હોય તે કેવી રીતે પ્રાપ્ત કરી શકાય તેનું સચોટ માર્ગદર્શન મેળવશે.</p> <p>CO3: ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા અનુસાર અક્ષરબ્રહ્મતત્ત્વના મૂર્ત-અમૂર્ત સર્વવ્યાપક રૂપને સમજી સમાજમાં પરોપકારની ભાવના વિકસે અને અનાસક્તભાવે કર્મ કરવા અંગે સમજ કેળવાય.</p> <p>CO4: ગીતાસોપાનમ્ દ્વારા સંસ્કૃત સંભાષણનો મહાવરો વધે.</p> <p>CO5: વ્યવહારમાં દેવભાષા સંસ્કૃત બોલતાં, લખતાં અને વાંચતાં શીખી શકે.</p> <p>CO6: મહર્ષિ પાણિનિ મુનિના અષ્ટાધ્યાયી વ્યાકરણગ્રંથને જાણવાની જિજ્ઞાસા વધે.</p> <p>CO7: વિદ્યાર્થીઓ કર્મના સિદ્ધાંતો વિશે શીખે.</p> <p>CO8: ક્રિયામાણ કર્મ, સંચિત કર્મ અને પ્રારબ્ધ કર્મની ગતિને સમજે.</p> <p>CO9: શ્લોક કંઠસ્થ કરી તેને સમજીને ભવિષ્યમાં સારા વક્તા બની શકે.</p> <p>CO10: નિઃસ્વાર્થ રીતે દેશની સેવાકીય પ્રવૃત્તિમાં જોડાઈ શકે છે.</p> <p>CO11: ગીતાસોપાનમ્ ના અધ્યયનથી વ્યાકરણ પ્રત્યે અભિરુચિ કેળવાશે.</p> <p>CO12: સંસ્કૃતમાં લખાયેલા ગ્રંથોને વાંચી શકે.</p> <p>CO13: દેવભાષાનો પ્રચાર-પ્રસાર થઈ શકે.</p>

Course Mapping COs with PSOs		PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8
	CO1	✓			✓	✓			✓
	CO2		✓	✓			✓		
	CO3	✓			✓			✓	✓
Bloom's Taxonomy	1. Remember; 2. Understand; 3. Application; 4. Analysis; 5. Evaluation; 6. Creation								
SYLLABUS									
Course Content	UNIT – I Contact Hrs. 15 <ul style="list-style-type: none"> • 'શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા'નું તત્ત્વચિંતન • ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાની તાલીમ આપનાર ગ્રંથ એટલે 'શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા'નું તત્ત્વચિંતન • ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા અનુસાર કર્મ, જ્ઞાન, ભક્તિ, ધ્યાન (શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા ના અધ્યેય અધ્યાય અનુસાર) • મહાપુરુષના ચારિત્ર્ય ઘડતરમાં 'શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા'ના અધ્યયનનો પ્રભાવ. • 'શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા'માં ઉપદેશેલી જીવનકળા એ ભારતીય સંસ્કૃતિનું પ્રતિબિંબ. • 'શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા' અને ઉપનિષદોનો સંબંધ 								
	UNIT – II Contact Hrs. 15 કર્મસંન્યાસયોગ: एवं ध्यानयोग: (આત્મસંયમયોગ:) શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતા અધ્યાય ૫ ત: ૬								
	UNIT – III Contact Hrs. 15 જ્ઞાનવિજ્ઞાનયોગ: एवं अक्षरब्रह्मयोग: શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા અધ્યાય ૭ ત: ૮								
	UNIT – IV Contact Hrs. 15 ગીતાસોપાનમ્ પ્રથમભાગ ગીતાસોપાનમ્ નિયત ૧ ત: ૭								
	REFERENCES NOTE: (Other latest readings will be referred to as required.)								

1.	શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા , સંપાદક - પ્રો. સુહાસ ઝાલા, સરસ્વતીપુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ.
2.	ગીતા રહસ્ય - શ્રી બાળગંગાધર તિલક - પૂના
3.	ગીતા પ્રવચનો - શ્રી વિનોબા ભાવે, નવજીવન પ્રકાશન, અમદાવાદ.
4.	શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા , સાધક - સંજીવની, ગુજરાતી - ટીકા (પરિશિષ્ટ સહિત)
5.	શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા , ગીતાર્થ ટીપિકા તથા ગીતાતાત્પર્ય સંગ્રહ, લેખક - વ્રજલાલ પરસોત્તમદાસ શ્રોફ, મુંબઈ તથા વલસાડ.
6.	The Bhagavad Gita By D.S. Sarma, Published - N. Subbarau Pantulu, Rajahmundry.

7.	Bhagavad-gita – A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupada, Collier Macmillan Publishers, London
8.	श्रीमद्भगवद्गीता, मणिलाल नमुभाछ द्विवेदी, यूनीलाल गांधी विद्याभवन, सूरत.
9.	बृहत् कोश (संस्कृत – गुजराती) संपादक: – प्रा.रतिलाल.सां. नायक, अक्षर प्रकाशन, अमदावाद.
10.	गीतासोपानम् – प्रथमभागः, संस्कृतभारती, नवदेहली.

E-Learning	E-PG-Pathshala – Video and Written Content (UGC Sponsored Platform)
	Swayam Portal (https://Swayam.gov.in) UGC Sponsored Platform
	CEC Platform (https://cec.nic.in/cec/)
Teaching Methods	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Methods	50% CCE (Continuous and Comprehensive Evaluation) – Formative and 50% SEE (Semester End Evaluation) Summative.

[Subject code-2501001205030403]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
UNDERGRADUATE PROGRAMME IN SANSKRIT
T.Y. B.A. DEGREE COURSE (SEMESTER - V)
SANSKRIT MAJOR – 13 (XIII)

Course Title: व्याकरणशास्त्रम् एवं भाषाविज्ञानम्
भट्टोजीदीक्षित विरचित वैयाकरणसिद्धांतकौमुदी - (संज्ञाप्रकरणम्), भाषाविज्ञानम् ।

Course Code	SAN-MAJOR-13									
Course Title	व्याकरणशास्त्रम् एवं भाषाविज्ञानम्									
Course Level	300									
Credit	04 Credit (4*15=60 Hours)									
Total Teaching Hours	60 Hours									
Lecture/Week	04 Lectures per Week									
Minimum Weeks/Semester	15 Weeks (Including Lectures; Examinations; Preparations; Holidays etc.)									
Weightage (%)	25% * 4 = 100									
Effective From	2025-26									
Purpose of Course	संस्कृत व्याकरण अने महर्षि पाणिनिना ग्रंथ अष्टाध्यायीनो परियय अने भाषाविज्ञानना अभ्यास द्वारा भाषाओनी उत्पत्ति अने विकास विशे समज केणवाय.									
Objective of Course	संस्कृत भाषाना अध्ययन माटे सिद्धांतकौमुदीना अभ्यास द्वारा व्याकरणशास्त्रनी सयोट समज केणवाय. विश्वनी भाषाओना विकास अने आंतर संबंधोने समजावजुं.									
Course Outcomes	CO1. अष्टाध्यायीना परियय द्वारा संस्कृत भाषाना अध्ययन माटे सज्जता केणववी. CO2. अष्टाध्यायीना संज्ञाप्रकरणजुं विशिष्टज्ञान मेणवजुं. CO3. भाषाना अध्ययन माटे व्याकरण विशे स्पष्टता केणवाय. CO4. वेदमंत्रोनुं ज्ञान मेणववा माटे षड् वेदांगोमां व्याकरणजुं महत्व समजावजुं. CO5. विद्यार्थीओने भाषाशास्त्रना अभ्यासथी परिचित करवा. CO6. विश्वनी भाषाओना विकास अने आंतर संबंधोने तपासीने आजनी भाषाओमां थयेल परिवर्तन विचे समजावजुं. CO7. विश्वनी भाषाओनो अभ्यास करवानी पद्धतियो अने परिवर्तननो प्याल आपवो CO8. विश्वनी भाषाओमां संस्कृत भाषाना स्थान विचे माहितगार थशे. CO9. आधुनिक युगमां संस्कृतनी उपयोगीताने समजशे.									
			PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8

Course Mapping COs with PSOs	CO1		✓		✓	✓		✓	
	CO2	✓		✓			✓		✓
	CO3		✓		✓		✓		

Bloom's Taxonomy 1. Remember; 2. Understand; 3. Application; 4. Analysis; 5. Evaluation; 6. Creation

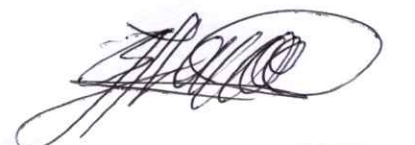
SYLLABUS

Course Content	UNIT – I Contact Hrs. 15 * ભારતીય પ્રાચીન જ્ઞાનપરંપરામાં પાણિનીય વ્યાકરણનું જ્ઞાન આપનાર ગ્રંથ અષ્ટાધ્યાયી. * વૈયાકરણસિદ્ધાંતકૌમુદી નો પરિચય તથા તેની વિશેષતાઓનો વિમર્શ * પાણિનીય વ્યાકરણ પરંપરામાં સિદ્ધાંતકૌમુદીનું સ્થાન * શ્રી ભદ્રેશ્વ ઈક્ષિતજીનું પ્રદાન
	UNIT – II Contact Hrs. 15 * વૈયાકરણસિદ્ધાંતકૌમુદી - સંજ્ઞાપ્રકરણમ્
	UNIT – III Contact Hrs. 15 * ભાષા અને ભાષાવિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા, પરિભાષા * ભાષાની ઉત્પત્તિને લગતા વિવિધ વાદો અને સિદ્ધાંતો * ભાષાવિજ્ઞાનનું કાર્યક્ષેત્ર * ભાષાવિજ્ઞાનના અધ્યયનમાં યોગદાન આપનાર પ્રસિદ્ધ વિદેશી વિદ્વાનોનો પરિચય
	UNIT – IV Contact Hrs. 15 * ભાષાવિજ્ઞાનનાં અંગો * ભાષાવિજ્ઞાનના અધ્યયનની પદ્ધતિઓ અને પ્રણાલિકાઓ * ધ્વનિપરિવર્તનના પ્રમુખ નિયમો * ભાષાવિજ્ઞાનના અધ્યયનમાં સંસ્કૃતનું મહત્વ

REFERENCES

NOTE: (Other latest readings will be referred to as required.)

1.	સંસ્કૃત વ્યાકરણશાસ્ત્ર કા ઇતિહાસ , ભાગ -૧,૨,૩ સમ્પાદક - યુધિષ્ઠિર મીમાંસક ચૌખમ્બા વિદ્યાભવન, વારણસી
2.	સંજ્ઞાપ્રકરણમ્ , સં. ડૉ.વસન્તકુમાર મ. ભદ્ર, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ
3.	પાણિનીય વ્યાકરણ વિમર્શ- ડૉ. વસન્તકુમાર મ. ભદ્ર, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ
4.	પાણિનીય વ્યાકરણ પરંપરાનો ઇતિહાસ- પ્રો. જયદેવ શુક્લ, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
5.	ભાષાશાસ્ત્ર અને પ્રાચીન ભારતીય આર્યભાષા - ડૉ. વસન્તકુમાર મ. ભદ્ર સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ
6.	સંસ્કૃત કા ભાષાશાસ્ત્રીય અધ્યયન - ડૉ.ભોલશકર વ્યાસ, ભારતીય જ્ઞાનપીઠ ,કાશી

7.	संज्ञाप्रकरणम् , - सं. जतीन पंड्या, गजानन प्रकाशन, सुरत
8.	अष्टाध्यायी, डॉ. नरेश झा, चौखम्बा विद्याभवन, वारणसी
9.	व्याकरणमहाभाष्यम् , युधिष्ठिर मीमांसक चौखम्बा विद्याभवन, वारणसी
10.	वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी , निर्णयसागर प्रेस, मुंब, निर्णय सागर प्रेस, मुंबई १९९५.
11.	वाग्विज्ञान , सीताराम चतुर्वेदी, चौखम्बा विद्याभवन, वारणसी
12.	व्याकरणशास्त्र का संक्षिप्त इतिहास , श्री रमाकान्त मिश्र, चौखम्बा विद्याभवन, वारणसी
13.	भाषाविज्ञान - The Science of Language Tra. Udaynath Tivari, MLBD
14.	संस्कृत भाषाविज्ञान, प्रा. जितेन्द्र देसाय, युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माण बोर्ड, अमदावाड

E-Learning	E-PG-Pathshala – Video and Written Content (UGC Sponsored Platform)
	Swayam Portal (https://Swayam.gov.in) UGC Sponsored Platform
	CEC Platform (https://cec.nic.in/cec/)
Teaching Methods	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Methods	50% CCE (Continuous and Comprehensive Evaluation) – Formative and 50% SEE (Semester End Evaluation) Summative.

[Subject code-2501001205040404]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
UNDERGRADUATE PROGRAMME IN SANSKRIT
T.Y. B.A. DEGREE COURSE (SEMESTER - V)
SANSKRIT MINOR- 4 (IV)

Course Title: ललित साहित्य –(प्रहसन)

बोधायनविरचितम् भगवदज्जुकीयम् ।

Course Code	SAN-MINOR -IV								
Course Title	ललित साहित्य –(प्रहसन)								
Course Level	300								
Credit	04 Credit (4*15=60 Hours)								
Total Teaching Hours	60 Hours								
Lecture/Week	04 Lectures per Week								
Minimum Weeks/Semester	15 Weeks (Including Lectures; Examinations; Preparations; Holidays etc.)								
Weightage (%)	25% * 4 = 100								
Effective From	2025-26								
Purpose of Course / Course of Objective	CO1: अमृतमयी भाषा संस्कृत साहित्यनी विशाल वाङ्मयधारानो परियय. CO2: संस्कृत साहित्य स्वरूपनी विविध विधाओनो परियय. CO3: अध्येय कृतिना नूतन विचार अने अभिगमथी वाकेषु थवुं. CO4: भारतीय ज्ञान परंपरा अनुसार जन्म-मृत्यु, पुनर्जन्म, परकायाप्रवेश जेवां अगम अने अगोचर ज्ञानने योग साधनाथी सिद्ध करी शक्य अे समझावी अध्यात्म विद्यानो परियय कराववो CO5: प्रहसन जेवां अल्प अने वृषभेडायेलां रूपक प्रकारने माणवुं. CO6: बोधायननी सर्जक प्रतिभा अने लेखनशैलीनो परियय. CO7: साहित्यना नव रसोनो आस्वाह, हास्यरसना महत्त्व अने लोक भोग्यता विषे माहितगार थवुं.								
Course Mapping COs with PSOs		PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8
	CO1		✓		✓			✓	
	CO2	✓		✓		✓	✓		
	CO3	✓			✓		✓	✓	
Bloom's Taxonomy	1. Remember; 2. Understand; 3. Application; 4. Analysis; 5. Evaluation; 6. Creation								
Course Content	UNIT – I Contact Hrs. 15 <ul style="list-style-type: none">• भारतीय ज्ञान परंपराना धर्म अने आध्यात्मिक ग्रंथोमां जन्म-मरण प्रक्रिया, ज्ञान प्राप्तिनुं महत्त्व तथा योग विषेना विचारो• पुनर्जन्म- परकाया प्रवेश जेवा अगोचर विषयोनो परियय• आचार्य धनंजये आपेला रूपक प्रकारोनो परियय								

	<ul style="list-style-type: none"> • प्रहसन रूपक प्रकारनां लक्षणो अने कृतिनुं साहित्यिक मूल्यांकन.
UNIT – II	Contact Hrs. 15
<ul style="list-style-type: none"> • 'भगवदज्जुकीयम्' - नान्दी, सूत्रधार-विद्वेषक संवाद • गुरु शिष्यनी भूमिका, वसन्तसेनाना प्राणहरणानी योजना • वसन्तसेना प्रत्ये शांडिल्यना वर्तन - व्यवहार 	
UNIT – III	Contact Hrs. 15
<ul style="list-style-type: none"> • परिव्राजकनो परकाया प्रवेश, गण्डिकाणा शरीरमां प्रवेश • शांडिल्यने ज्ञानाभिमुख करतो प्रसंग 	
UNIT – IV	Contact Hrs. 15
<ul style="list-style-type: none"> • यमनो आदेश यम पुरुषनुं पुनः आगमन, आत्मानी अदला-बदली प्रसंग, वैद्य द्वारा उपचारनुं वृत्तान्त, परिव्राजकनो स्वदेहमां पुनः प्रवेश - क्रियान्वयननो बोध 	

REFERENCES

NOTE: (Other latest readings will be referred to as required.)

1.	संस्कृत साहित्य का इतिहास, डॉ. ए. बी. कीथ, अनु. - डॉ. मंगलदेव शास्त्री, मोतीलाल बनारसीदास, वाराणसी
2.	संस्कृत साहित्यनो इतिहास. - अमृत उपाध्याय, संस्कृत सेवा समिति, अमदावाए
3.	'भगवदज्जुकीयम्' - डॉ. कमलेश चोकसी, सरस्वती प्रकाशन, अमदावाए
4.	'भगवदज्जुकीयम्' - डॉ. विजय पंड्या, पाश्च प्रकाशन, अमदावाए
5.	'दशरूपकम्' - धनंजय डॉ. नान्दी, डॉ. वसन्त लक्ष्मण, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाए
6.	संस्कृत प्रहसन - डॉ. राधावल्लभ त्रिपाठी, अक्षयवट प्रकाशन, ईलाहाबाद
7.	गरुडपुराणम् - (उत्तर खण्ड) (प्रेत कल्प), गीताप्रेस, गोरखपुर

E-Learning	E-PG-Pathshala – Video and Written Content (UGC Sponsored Platform)
	Swayam Portal (https://Swayam.gov.in) UGC Sponsored Platform
	CEC Platform (https://cec.nic.in/cec/)
Teaching Methods	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Methods	50% CCE (Continuous and Comprehensive Evaluation) – Formative and 50% SEE (Semester End Evaluation) Summative.

[Subject code-2501001205050405]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
UNDERGRADUATE PROGRAMME IN SANSKRIT
T.Y. B.A. DEGREE COURSE (SEMESTER - V)
SANSKRIT MINOR - 5(V)

Course Title: પ્રશિષ્ટ સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ

Course Code	SAN-MINOR-V								
Course Title	પ્રશિષ્ટ સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ								
Course Level	300								
Credit	04 Credit (4*15=60 Hours)								
Total Teaching Hours	60 Hours								
Lecture/Week	04 Lectures per Week								
Minimum Weeks/Semester	15 Weeks (Including Lectures; Examinations; Preparations; Holidays etc.)								
Weightage (%)	25% * 4 = 100								
Effective From	2025-26								
Purpose of Course	સંસ્કૃત સાહિત્યના ઉત્તમ સર્જકોની કાવ્ય-લેખનકલા, શૈલીગત વિશેષતાઓ-ખૂબીઓ અને ખામીઓ વિશે માહિતગાર કરવા.								
Objective of Course	પ્રશિષ્ટ સંસ્કૃત સાહિત્યના ઉમદા અને લોકપ્રિય સર્જકોના જીવન-કવનનો આસ્વાદ માણવો-આનંદ પ્રાપ્ત કરાવવો અને તેનાં દ્વારા જીવનમૂલ્યો શીખવવા.								
Course Outcomes	CO1: દેવભાષા, ગીવર્ણગીરા-સંસ્કૃતનો અમૂલ્ય વારસો-વૈભવનો પરિચય. CO2: સંસ્કૃત ભાષાના ઓજસ અને માધુર્યનો પરિચય. CO3: સુપ્રાચીન ગ્રંથ ઋગ્વેદથી માંડીને પ્રશિષ્ટ કાળ પર્યન્તની સર્જન-લેખનયાત્રાની સમજ કેળવવી. CO4: સંસ્કૃત સાહિત્યના દિવ્ય અને ભવ્ય ઇતિહાસનો પરિચય. CO5: સંસ્કૃત સાહિત્યના સર્જક અને સર્જનકાર્યનો પરિચય. CO6: પ્રશિષ્ટ સંસ્કૃત સાહિત્યના ઉત્તમોત્તમ સર્જકોનો સાક્ષાત્કાર. CO7: પ્રશિષ્ટ સંસ્કૃત સાહિત્યની ઉત્તમ કૃતિઓનો પરિચય.								
Course Mapping COs with PSOs		PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8
	CO1	✓		✓	✓				
	CO2		✓			✓	✓	✓	
	CO3		✓		✓		✓		
Bloom's Taxonomy	1. Remember; 2. Understand; 3. Application; 4. Analysis; 5. Evaluation; 6. Creation								

SYLLABUS	
Course Content	UNIT – I Contact Hrs. 15 भारतीय ज्ञान परंपरा मुजब देवभाषा संस्कृतनुं महत्व अने तेना दिव्य भव्य वारसानुं लेभनकलानुं जतन अने संवर्धन. • संस्कृत भाषाना संवाहक सज्जकोनो परियय. • संस्कृत काव्य स्वरूपनी विविध विधाओनो परियय
	UNIT – II Contact Hrs. 15 प्राचीन संस्कृत पद्य सज्जकोनो परियय अश्वघोष, भारवि, माघ, श्रीहर्ष
	UNIT – III Contact Hrs. 15 प्राचीन संस्कृत गद्य सज्जकोनो परियय भाषाभट्ट, सुबंधु, इंडी
	UNIT – IV Contact Hrs. 15 प्राचीन नाट्य सज्जकोनो परियय भवभूति, विशाखदत्त, शूद्रक
REFERENCES NOTE: (Other latest readings will be referred to as required.)	

1.	संस्कृत साहित्य का इतिहास, आचार्य बलदेव उपाध्याय, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी
2.	प्रशिष्ट संस्कृत साहित्यनो इतिहास, अमृत उपाध्याय, युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माण बोर्ड, अमदावाड
3.	संस्कृत पंच महाकाव्य, डॉ. वसन्तकुमार भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड
4.	संस्कृत नाटकोनो परियय - डॉ. तपस्वी नान्डी - युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माण बोर्ड, अमदावाड
5.	संस्कृत वाङ्मयनो इतिहास, प्रि. सी. अल. शास्त्री, भारत प्रकाशन, अमदावाड.

E-Learning	E-PG-Pathshala – Video and Written Content (UGC Sponsored Platform)
	Swayam Portal (https://Swayam.gov.in) UGC Sponsored Platform
	CEC Platform (https://cec.nic.in/cec/)
Teaching Methods	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Methods	50% CCE (Continuous and Comprehensive Evaluation) – Formative and 50% SEE (Semester End Evaluation) Summative.

[Subject code-2501001205060406]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
UNDERGRADUATE PROGRAMME IN SANSKRIT
T.Y. B.A. DEGREE COURSE (SEMESTER - V)
SANSKRIT - SEC - 5 (V) (Skill Enhancement Course)

Course Title: ધ્યેય વાક્યાનિ

Course Code	SAN-SEC -5								
Course Title	ધ્યેય વાક્યાનિ								
Course Level	300								
Credit	02 Credit (2*15=30 Hours)								
Total Teaching Hours	30 Hours								
Lecture/Week	02 Lectures per Week								
Minimum Weeks/Semester	15 Weeks (Including Lectures; Examinations; Preparations; Holidays etc.)								
Weightage (%)	50% * 2 = 100								
Effective From	2025-26								
Purpose of Course	ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાના સંવાહક એવા વૈદિક સાહિત્ય, ઉપનિષદો, શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા, ભાષ્યો અને આર્ષ કાવ્યો અને સાહિત્યિક કૃતિઓના પાયાના ધ્યેય વાક્યોથી પરિચિત થશે. ધ્યેયવાક્યોમાં નિરૂપિત નૈતિક મૂલ્યો દ્વારા ભારતીય સંસ્કૃતિ, ભારતીય જીવન શૈલી અને સંસ્કૃતભાષાના વૈભવ વિષે જાણશે.								
Objective of Course	માનવજીવન ઉપયોગી વ્યાવહારિક જ્ઞાન અને નીતિપૂર્ણ વ્યવહાર માટે આવશ્યક નૈતિક મૂલ્યોનો પરિચય કરાવવો.								
Course Outcomes	CO1: રાજનીતિ, અર્થનીતિ, મનોવિજ્ઞાન, માનવવિજ્ઞાન વગેરે શાસ્ત્રોમાં વર્ણવેલ ભારતીય વિચારધારાની જાણકારી આપવી. CO2: ધ્યેય વાક્યો દ્વારા મજબૂત અને સ્થિર મનવાળા બનાવશે CO3: ધ્યેયવાક્યોને વર્તન અને વ્યવહારમાં ચરિતાર્થ કરી સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરી શકશે. CO4: ધ્યેયવાક્યો દ્વારા સકારાત્મક ઊર્જા મેળવશે. CO5: ધ્યેયવાક્યો દ્વારા નૈતિક બળને ઉદ્દીપ્ત કરી સ્વયં શિસ્ત, શિષ્ટાચાર થકી આજનો યુવાન દેશનો ઉત્તમ નાગરિક બનશે. CO6: ધ્યેયવાક્યો વ્યક્તિના સર્વાંગી વિકાસમાં ઉપયોગી બનશે.								
		PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8
	CO1	✓		✓	✓				
	CO2	✓	✓		✓	✓	✓		
	CO3			✓		✓			
Bloom's Taxonomy	1. Remember; 2. Understand; 3. Application; 4. Analysis; 5. Evaluation; 6. Creation								

SYLLABUS		
Course Content	Unit - 1 १. पावका नः सरस्वती । (ऋग्वेदः १.३.१०) २. जयेम सं युधि स्पृधः । (ऋग्वेदः १.८.३) ३. धियो यो नः प्रचोदयात् । (ऋग्वेदः ३.६२.१०) ४. सं गच्छध्वं सं वदध्वम् । (ऋग्वेदः १०.१९१.२) ५. विद्ययाऽमृतमश्नुते । (ईशावास्योपनिषद् - ११) ६. विद्या विन्दते अमृतम् । (केनोपनिषद् २.४) ७. उत्तिष्ठ जाग्रत प्राप्य वरान्निबोधत।(कठोपनिषद् प्रथमाध्याय तृतीयवल्ली १४) ८. सत्यमेव जयते। (मुण्डकोपनिषद् , मुण्डक ३. खण्ड १. श्लोक ६) ९. सत्यं वद । धर्मं चर । (तैत्तिरीयोपनिषद् शिक्षावल्ली, एकादश अनुवाक - १) १०. अतिथि देवो भव । (तैत्तिरीयोपनिषद् शिक्षावल्ली, एकादश अनुवाक -२) ११. सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म ।(तैत्तिरीयोपनिषद् ब्रह्मनन्दवल्ली, एकादश अनुवाक- १) १२. विज्ञानं यज्ञं तनुते । (तैत्तिरीयोपनिषद् २.५.१)	Contact Hrs. 15
	Unit - 2 १३. अमृतं तु विद्या । (श्वेताश्वतरोपनिषद् ५.१) १४. असतो मा सद्गमय ।(बृहदारण्यकोपनिषद् १.३.२८) १५. तमसो मा ज्योतिर्गमय । (बृहदारण्यकोपनिषद् १.३.२८) १६. वसुधैव कुटुम्बकम्। (महोपनिषद् - ६) १७. न हि ज्ञानेन सदृशम् । (श्रीमद्भगवद्गीता ४.३८) १८. योगः कर्मसु कौशलम् । (श्रीमद्भगवद्गीता २.५०) १९. कर्मयोगो विशिष्यते। (श्रीमद्भगवद्गीता ५.२) २०. उद्यमेन हि सिद्ध्यन्ति कार्याणि न मनोरथैः। (पंचतंत्रम् २.१३८) २१. शरीरमाद्यं - खलु धर्मसाधनम्। (कुमारसम्भवम् ५.३३) २२. सिद्धिर्भवति कर्मजा । (श्रीमद्भगवद्गीता ४.१२) २३. क्रियावान् स पण्डितः । (महाभारतम् वनपर्व ३१३-११०) २४. विद्या ददाति विनयम् । (हितोपदेश) २५. धर्मो रक्षति रक्षितः । (मनुस्मृतिः ८.१५)	Contact Hrs. 15

REFERENCES	
NOTE: (Other latest readings will be referred to as required.)	
1.	संस्कृत साहित्य का इतिहास - बलदेव उपाध्याय, चौखम्बा विद्याभवन ,वाराणसी
2.	ईशादि नौ उपनिषद्, गीताप्रेस गोरखपुर

3.	कालिदास ग्रंथावली - डॉ. मिथिलाप्रसाद त्रिपाठी ,कालिदास संस्कृत अकादमी,उज्जयिनी
4.	पंचतंत्रम् - श्रीश्यामाचरणपाण्डेय, मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली.
5.	महाभारतम्, भांडारकर प्राच्यविद्या संशोधन मंदिर, पूणे
6.	मनुस्मृतिः, पं. गोपालशास्त्री नेने ,चौखम्बा संस्कृत सीरीज आफिस,वाराणसी-१
7.	श्रीमद्भगवद्गीता - संपादक -प्रो.सुहास अला, सरस्वती पुस्तक भंडार अमदावाड
8.	१०७ उपनिषद् - श्रीराम शर्मा आचार्य, युगनिर्माण योजना, गायत्री तपोभूमि, मथुरा.
9.	उपनिषद् नवनीत -पंडित वासुदेवशरण अग्रवाल,सस्तु साहित्यवर्धक कार्यालय,अमदावाड
10.	ऋग्वेदसंहिता - श्रीराम शर्मा आचार्य, युगनिर्माण योजना, गायत्री तपोभूमि, मथुरा.

E-Learning	E-PG-Pathshala – Video and Written Content (UGC Sponsored Platform)
	Swayam Portal (https://Swayam.gov.in) UGC Sponsored Platform
	CEC Platform (https://cec.nic.in/cec/)
Teaching Methods	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Methods	50% CCE (Continuous and Comprehensive Evaluation) – Formative and 50% SEE (Semester End Evaluation) Summative.

[Subject code-2501001206010401]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
UNDERGRADUATE PROGRAMME IN SANSKRIT
T.Y. B.A. DEGREE COURSE (SEMESTER - VI.)
SANSKRIT MAJOR – 14 (XIV)

Course Title: वेदान्तशास्त्र

श्रीमद् शंकराचार्य कृत ब्रह्मसूत्र शांकरभाष्यम् - चतुःसूत्री (नियतांश)

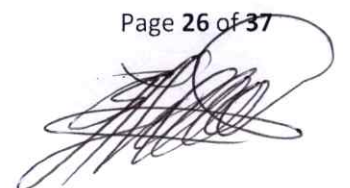
Course Code	SAN-MAJOR-14									
Course Title	वेदान्तशास्त्र									
Course Level	300									
Credit	04 Credit (4*15=60 Hours)									
Total Teaching Hours	60 Hours									
Lecture/Week	04 Lectures per Week									
Minimum Weeks/Semester	15 Weeks (Including Lectures; Examinations; Preparations; Holidays etc.)									
Weightage (%)	25% * 4 = 100									
Effective From	2025-26									
Purpose of Course	भारतीय ज्ञान परंपराना वाहक दर्शनशास्त्र विशेष समज केणवाय.									
Objective of Course	केवलद्वैतना पायाना सिद्धांतोनी समज केणवाय.									
Course Outcomes	CO1: आस्तिकदर्शन अने नास्तिकदर्शनने समजे. CO2: भारतीय ज्ञान परंपरा अनुसार धर्म-अर्थ-काम अने मोक्ष(चार पुरुषार्थ) विषे समजे. CO3: भारतीय ज्ञान परंपरा ज्ञान प्राप्ति माटे गुरु-शिष्यना संबंधमां केटली धनिष्ठता रहेली छे ते समजे. CO4: भारतीय ज्ञान परंपराना तत्त्वो - सत्य, अध्यास, ब्रह्मज्ञान, माया, शुभ वगैरे विषे तात्विक समज केणवे अने धन्यतानी अनुभूति करे CO5: भाष्यना माध्यमथी उपनिषद शीभवानी जिज्ञासा वधे. CO6: अध्यास(भ्रम)थी थनारी आपत्तिने समजे. CO7: प्राचीनग्रन्थोना अभ्यासथी प्रशिष्ट साहित्यनी कृतिओमां रहेला भावने समजे. CO8: भारतीय संस्कृतिनी धरोहर - उपनिषदने वांचवानी कला विकसे. CO9: अद्वैतना सिद्धांतोने समजु शके. CO10: लोकसंग्रहनां कार्योमां स्वयंने प्रवृत्त राणी शके									
Course Mapping COs with PSOs		PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8	
	CO1		✓		✓		✓			
	CO2	✓		✓	✓	✓		✓	✓	
	CO3		✓	✓			✓		✓	
Bloom's Taxonomy	1. Remember; 2. Understand; 3. Application; 4. Analysis; 5. Evaluation; 6. Creation									

SYLLABUS

Course Content	UNIT – I Contact Hrs. 15 પ્રસ્થાનત્રયીનો પરિચય <ul style="list-style-type: none">ભારતીય સંસ્કૃતિનો પાયો એટલે ષડ્દર્શનનો પરિચયભારતીય જ્ઞાન પરંપરા અને ભારતીય સંસ્કૃતિના જીવ, જગત, પરમતત્ત્વ, મોક્ષ, પુનર્જન્મ, કર્મ, માયા, બ્રહ્મ તત્ત્વ, સત્ય, અધ્યાસ વિશેના તાત્વિક વિચારોના રહસ્યને શંકરાચાર્યના ચિંતનથી સમજાવવુંભારતીય જ્ઞાન પરંપરામાં શંકરાચાર્યનું અદ્વૈત દર્શનનું ચિંતન સમજાવવુંશંકરાચાર્ય દ્વારા ભારતીય સંસ્કૃતિનું પુનરુત્થાન સમજાવવુંભારતીય જ્ઞાન પરંપરાની જાળવણી, આધ્યાત્મિક ચિંતનનું શિક્ષણ સાથે ભારતીય સનાતન સંસ્કૃતિને જીવનદાન શંકરાચાર્યે ચાર મઠોની સ્થાપન થકી આપ્યું તે સમજાવવુંધર્મના પુનરુત્થાન માટે શંકરાચાર્યના વિચારોનો વિમર્શભારતીય જ્ઞાન પરંપરાને પુનર્જીવિત કરનાર આદિ શંકરાચાર્યના જીવન-સમય-કવનનો પરિચય
	UNIT – II Contact Hrs. 15 બ્રહ્મસૂત્ર શાંકરભાષ્યમ્ – ઉપોદ્ઘાતઃ । બ્રહ્મસૂત્ર શાંકરભાષ્યમ્- અધ્યાસભાષ્યમ્ । વિવર્તવાદ, કેવલાદ્વૈતવાદ
	UNIT – III Contact Hrs. 15 અથ જિજ્ઞાસાધિકરણમ્ । જન્માદ્યધિકરણમ્ । અથાતો બ્રહ્મજિજ્ઞાસા (બ્ર.સૂ. ૧.૧. ૧) જન્માદ્યસ્ય યતઃ (બ્ર.સૂ. ૧.૧. ૨)
	UNIT – IV Contact Hrs. 15 શાસ્ત્રયોનિત્વાધિકરણમ્ । શંકરાચાર્યના સિદ્ધાન્તો શાસ્ત્રયોનિત્વાત્ (બ્ર.સૂ. ૧.૧. ૩) બ્રહ્મ, જીવ, જગત, માયા, મોક્ષ, ત્રિવિધ સત્તા, પ્રમાણમીમાંસા

REFERENCES**NOTE: (Other latest readings will be referred to as required.)**

1. શંકરાચાર્યનું તત્ત્વજ્ઞાન – પ્રો. સી.વી. રાવળ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.

2.	श्रीमद् शंकराचार्य विरचित ब्रह्मसूत्र - शांकरभाष्यम् - चतुःसूत्री, संपादिका - प्रा.डो. पुनिता नागरञ्ज देसाई, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाए-१
3.	ब्रह्मसूत्र - शांकरभाष्यम् - डॉ. लक्ष्मेश व. जोषी, पार्श्व पब्लिकेशन - अमदावाए
4.	महर्षिवेदव्यासप्रणीत ब्रह्मसूत्र - शांकरभाष्य - रत्नप्रभा भाषानुवाद सहित डॉ. पं. गोपीनाथ कविराज, भारतीय विद्या प्रकाशन - वाराणसी
5.	ब्रह्मसूत्र - शांकरभाष्यम् 'ब्रह्मतत्त्वविमर्शिनी' हिन्दीव्याख्योपेतम् - स्वामी श्रीहनुमानदासजी षट्शास्त्री, वाराणसी ।
6.	वेदान्तनो पारिभाषिक कोश, प्रा. सी.वी. रावण, प्रज्ञा प्रकाशन,
7.	श्रीमद् शंकराचार्य विरचित ब्रह्मसूत्रशांकरभाष्यम् - चतुःसूत्री, संपादक - डॉ. रवीन्द्रकुमार वी. भांडवाणा. नीरवप्रकाशन, अमदावाए-१
8.	Introduction to Vedanta, P. Nagarajaa Rao, bharatiya vidya bhavan, Bombay.
9.	BRAHMA- SUTRAS By Swami Vireswaranamba, Advaita Ashrama, Matawati, Almora, Himalayas, 1936
10.	भारतीय दर्शन, रचयिता: श्री सतीशचन्द्र चट्टोपाध्याय, प्रकाशक - पुस्तक-भंडार, पटना.

E-Learning	E-PG-Pathshala – Video and Written Content (UGC Sponsored Platform)
	Swayam Portal (https://Swayam.gov.in) UGC Sponsored Platform
	CEC Platform (https://cec.nic.in/cec/)
Teaching Methods	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Methods	50% CCE (Continuous and Comprehensive Evaluation) – Formative and 50% SEE (Semester End Evaluation) Summative.

[Subject code-2501001206020402]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
UNDERGRADUATE PROGRAMME IN SANSKRIT
T.Y. B.A. DEGREE COURSE (SEMESTER - VI)
SANSKRIT MAJOR – 15 (XV)

Course Title: સાંખ્યદર્શન અને અનુવાદ

(ईश्वरकृष्णप्रणितम् सांख्यकारिका & श्रीमद् भगवद्गीता अध्याय १०)

Course Code	SAN - MAJOR – 15							
Course Title	સાંખ્યદર્શન અને અનુવાદ							
Course Level	300							
Credit	04 Credit (4*15=60 Hours)							
Total Teaching Hours	60 Hours							
Lecture/Week	04 Lectures per Week							
Minimum Weeks/Semester	15 Weeks (Including Lectures; Examinations; Preparations; Holidays etc.)							
Weightage (%)	25% * 4 = 100							
Effective From	2025-26							
Purpose of Course	ષડ્દર્શનનો પરિચય અને શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતાનાં મૂલ્યોને સમજાવવા.							
Objective of Course	સાંખ્યદર્શન અને શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતાના અધ્યયન દ્વારા આધ્યાત્મિક મૂલ્યોનો પરિચય કેળવવો.							
Course Outcomes	CO1: સાંખ્યદર્શનના પ્રવર્તક કપિલમુનિનો પરિચય, 'સાંખ્ય'નો અર્થ અને તત્ત્વવિચારની સમજ							
	CO2: સાંખ્યકારિકામાં આધ્યાત્મિક મૂલ્યોને ઉજાગર કરતી કારિકાનો પરિચય.							
	CO3: સાંખ્યકારિકામાં પ્રકૃતિ દ્વારા સૃષ્ટિસર્જનની પ્રક્રિયાનો પરિચય, પુરુષ તત્ત્વ, ત્રિગુણ અને સાંખ્યના સત્કાર્યવાદનો પરિચય							
	CO4 : શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતાનાં મૂલ્યોની જીવનમાં ઉપયોગિતા સમજશે.							
Course Outcomes	CO5 : ષડ્દર્શનમાં સાંખ્યદર્શનના મહત્ત્વને જાણશે							
	CO6: સાંખ્યકારિકા દ્વારા આધ્યાત્મિક મૂલ્યોને સમજશે							
	CO7: ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાના સૂચિત ગ્રંથોમાં સાંખ્ય દર્શનની ઉજ્જવળતા અને તેની જ્ઞાનમીમાંસાનું મહત્ત્વ સમજશે.							
	CO8: આધ્યાત્મિક મૂલ્યોને સમજી શકશે અને જીવનમાં ઉતારી શાંતિ અને સમૃદ્ધિ મેળવી શકશે.							
Course Outcomes	PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8
	CO1	✓	✓		✓			✓
	CO2	✓		✓	✓		✓	✓
	CO3		✓			✓	✓	
Bloom's Taxonomy	1. Remember; 2. Understand; 3. Application; 4. Analysis; 5. Evaluation; 6. Creation							
SYLLABUS								
UNIT – I							Contact Hrs. 15	

Course Content	સાંખ્યદર્શનનો પરિચય અને પરંપરા, ઈશ્વરકૃષ્ણનો પરિચય - પ્રદાન તથા સાંખ્યકારિકાનું વિષયવસ્તુ ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા દ્વારા સ્વીકૃત ત્રિવિધ દુઃખ, પ્રકૃતિ, પુરુષ-જાતત્વ વિશેના સાંખ્યદર્શનના વિચારો	
	UNIT – II	Contact Hrs. 15
	સાંખ્યકારિકા ૧ ત: ૨૫ કારિકા	
	UNIT – III	Contact Hrs. 15
	સાંખ્યકારિકા ૨૬ ત: ૫૬ કારિકા	
UNIT – IV	Contact Hrs. 15	
સંસ્કૃત પદોનો ગુજરાતીમાં અનુવાદ (નોંધ:- શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા-અધ્યાય-૧૦)		

REFERENCES

NOTE: (Other latest readings will be referred to as required.)

1.	સાંખ્યકારિકા - ડૉ. જીતેન્દ્ર સુ. જેટલી, ડૉ.વસંત પરીખ, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ
2.	સાંખ્ય-યોગ દર્શન -નગીન જી. શાહ યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
3.	સાંખ્યકારિકા - જિતેન્દ્ર દેસાઈ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
4.	સાંખ્યકારિકા - ડૉ.શ્રીકૃષ્ણમણિ ત્રિપાઠી-ચૌખમ્બા સુરભારતી પ્રકાશન, વારાણસી
5.	સાંખ્યકારિકા - પં. જ્વાલાપ્રસાદ ગૌડ - ચૌખમ્બા વિદ્યાભવન, વારાણસી
6.	શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા -, સંપાદક -પ્રો. સુહાસ ઝાલા, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર અમદાવાદ

E-Learning	E-PG-Pathshala – Video and Written Content (UGC Sponsored Platform)
	Swayam Portal (https://Swayam.gov.in) UGC Sponsored Platform
	CEC Platform (https://cec.nic.in/cec/)
Teaching Methods	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Methods	50% CCE (Continuous and Comprehensive Evaluation) – Formative and 50% SEE (Semester End Evaluation) Summative.

[Subject code-2501001206030403]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
UNDERGRADUATE PROGRAMME IN SANSKRIT
T.Y. B.A. DEGREE COURSE (SEMESTER - VI)
SANSKRIT MAJOR – 16 (XVI)

Course Title: व्याकरणशास्त्रम् एवं भाषाविज्ञानम्

(भट्टोजीदीक्षितकृत वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी कारकप्रकरणम् एवं भाषाविज्ञानम्)

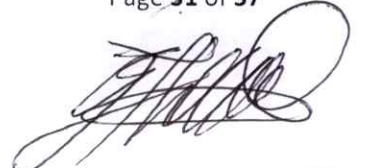
Course Code	SAN-MAJOR- 16									
Course Title	व्याकरणशास्त्रम् एवं भाषाविज्ञानम्									
Course Level	300									
Credit	04 Credit (4*15=60 Hours)									
Total Teaching Hours	60 Hours									
Lecture/Week	04 Lectures per Week									
Minimum Weeks/Semester	15 Weeks (Including Lectures; Examinations; Preparations; Holidays etc.)									
Weightage (%)	25% * 4 = 100									
Effective From	2025-26									
Purpose of Course	संस्कृत व्याकरण अने महर्षि पाणिनिना ग्रंथ अष्टाध्यायीनो परियय अने भाषा विज्ञानना अभ्यास द्वारा भाषाओनी उत्पत्ति अने विकास विशे समज केणवाय.									
Objective of Course	संस्कृत भाषाना अध्ययन माटे सिद्धांतकौमुदीना अभ्यास द्वारा व्याकरणशास्त्रनी सयोट समज केणवाय तेमज विश्वनी भाषाओना विकास अने आंतर संबंधोने समजववुं.									
Course Outcomes	CO1. अष्टाध्यायीना परियय द्वारा संस्कृत भाषाना अध्ययन माटे सज्जता केणववी. CO2. अष्टाध्यायीना कारक प्रकरणुं विशिष्टज्ञान मेणववुं. CO3. भाषाना अध्ययन माटे व्याकरण विशे स्पष्टता केणवाय. CO4. वेदमंत्रोनुं ज्ञान मेणववा माटे षड् वेदांगोमां व्याकरणुं महत्व समजववुं. CO5. विद्यार्थीओने भाषाशास्त्रना अभ्यासथी परियित करवा. CO6. विश्वनी भाषाओना विकास अने आंतर संबंधोने तपासीने आजनी भाषाओमां थयेल परिवर्तन विषे समजववुं. CO7. विश्वनी भाषाओनो अभ्यास करवानी पद्धतिओ अने परिवर्तननो प्याल आपवो. CO8. विश्वनी भाषाओमां संस्कृत भाषाना स्थान विषे माहितगार थशे. CO9. आधुनिक युगमां संस्कृतनी उपयोगीताने समजशे.									
		PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8	

Course Mapping COs with PSOs	CO1			✓		✓		✓	✓
	CO2	✓	✓		✓	✓	✓		
	CO3	✓		✓				✓	✓
Bloom's Taxonomy	1. Remember; 2. Understand; 3. Application; 4. Analysis; 5. Evaluation; 6. Creation								
SYLLABUS									
Course Content	UNIT – I * अष्टाध्यायीना सूत्रोनी विशेषता * प्रथमा विभक्ति * द्वितीय विभक्ति (कर्म प्रवचनीय करवा नहीं)								Contact Hrs. 15
	UNIT – II * तृतीया विभक्ति * चतुर्थी विभक्ति								Contact Hrs. 15
	UNIT – III * पंचमी विभक्ति * षष्ठी विभक्ति * सप्तमी विभक्ति								Contact Hrs. 15
	UNIT – IV * भाषा परिवर्तननां कारणो * ध्वनि परिवर्तनना प्रकारो * भारोपीय भाषाकुल -शतम् वर्गनी भाषाओ -केन्तुम वर्गनी भाषाओ * वैदिक संस्कृत भाषा अने अवेस्तानो तुलनात्मक अભ्यास संस्कृत स्वर ध्वनियोनो विकास संस्कृत व्यंजन ध्वनियोनो विकास								Contact Hrs. 15

REFERENCES

NOTE: (Other latest readings will be referred to as required.)

1.	संस्कृत व्याकरणशास्त्र का इतिहास , भाग -१,२,३ सम्पादक - युधिष्ठिर मीमांसक चौखम्बा विद्याभवन, वारणसी
2.	कारकप्रकरणम् , सं. डॉ. वसन्तकुमार म. लक्ष्मण, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड
3.	पाणिनीय व्याकरण विमर्श- डॉ. वसन्तकुमार म. लक्ष्मण, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड
4.	पाणिनीय व्याकरण परंपरानो इतिहास- प्रो. जयदेव शुक्ल, युनि. ग्रंथ निर्माण बोर्ड, अमदावाड
5.	भाषाशास्त्र अने प्राचीन भारतीय आर्यभाषा - डॉ. वसन्तकुमार म. लक्ष्मण सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड
6.	संस्कृत का भाषाशास्त्रीय अध्ययन - डॉ. भोलशकर व्यास, भारतीय ज्ञानपीठ, काशी

7.	कारकप्रकरणम् , - सं. जतीन पंड्या, गजानन प्रकाशन, सुरत
8.	अष्टाध्यायी, डॉ. नरेश झा, चौखम्बा विद्याभवन, वारणसी
9.	व्याकरणमहाभाष्यम् , युधिष्ठिर मीमांसक चौखम्बा विद्याभवन, वारणसी
10.	वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी , निर्णयसागर प्रेस, मुंब, निर्णय सागर प्रेस, मुंबई १९९५.
11.	वाग्विज्ञान , सीताराम चतुर्वेदी, चौखम्बा विद्याभवन, वारणसी
12.	व्याकरणशास्त्र का संक्षिप्त इतिहास , श्री रमाकान्त मिश्र, चौखम्बा विद्याभवन, वारणसी
13.	भाषाविज्ञान - The Science of Language Tra. Udaynath Tivari, MLBD
14.	संस्कृत भाषाविज्ञान, प्रा. जितेन्द्र देसाय, युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माण बोर्ड, अमदावाद

E-Learning	E-PG-Pathshala – Video and Written Content (UGC Sponsored Platform)
	Swayam Portal (https://Swayam.gov.in) UGC Sponsored Platform
	CEC Platform (https://cec.nic.in/cec/)
Teaching Methods	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Methods	50% CCE (Continuous and Comprehensive Evaluation) – Formative and 50% SEE (Semester End Evaluation) Summative.

[Subject code-2501001206040404]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
UNDERGRADUATE PROGRAMME IN SANSKRIT
T.Y. B.A. DEGREE COURSE (SEMESTER - VI)
SANSKRIT MINOR – 06 (VI)

Course Title: - संस्कृत गद्य साहित्य (कथा)
दण्डिकृत:-दशकुमारचरितम् उच्छवास -६

Course Code	SAN-MINOR - 6
Course Title	संस्कृत गद्य साहित्य (कथा)
Course Level	300
Credit	04 Credit (4*15=60 Hours)
Total Teaching Hours	60 Hours
Lecture/Week	04 Lectures per Week
Minimum Weeks/Semester	15 Weeks (Including Lectures; Examinations; Preparations; Holidays etc.)
Weightage (%)	25% * 4 = 100
Effective From	2025-26
Purpose of Course	संस्कृत गद्य साहित्यनो परिचय कराववो.
Objective of Course	संस्कृत गद्य साहित्यमां प्रसिद्ध कवि एंडीनो परिचय अने तेमनी कृति द्वारा शुवनलक्षी मूल्योनी समज केणववी. प्राचीन अने आधुनिक समाज व्यवस्थांमां रहेला परिवर्तनने मूलवी शकशे.
Course Outcomes	<p>CO1: संस्कृत अलंकार शास्त्रनी दृष्टिये गद्य अने पद्यना भिन्न भिन्न स्वरूपोनी समज.</p> <p>CO2: ' दशकुमारचरितम् ' गद्यकाव्यनो परिचय.</p> <p>CO3: गद्य साहित्य द्वारा बुद्धिस्पर्शी भावनाओनी अभिव्यक्तिनी समज केणवाय.</p> <p>CO4: गद्य साहित्य मूल प्रकृति छे, तेनी समजएा मणे.</p> <p>CO5: गद्य कवितांनुं सादृं, सरण, स्थूण, आडंबर रहित ग्रामीण अने मुक्त स्वरूप छे, तेनी समज केणवाय.</p> <p>CO6: अलंकारशास्त्रीओये आपेला विशिष्ट पदरचना रीति: द्वारा गद्यनी शैली शीमशे.</p> <p>CO7: कथा अने आभ्यायिकाना स्वरूप समजे.</p> <p>CO8: गद्य साहित्य प्रत्ये रस जगृत थाय.</p> <p>CO9: दशकुमारचरितम् नी वार्ताओ विद्यार्थीओ माटे मार्गदर्शक रूप अने उपदेशात्मक संदेशो आपे.</p> <p>CO10: विद्यार्थीओनी विवेचन शक्तिने भीलवे.</p> <p>CO11: तेजस्वी विद्यार्थीओ माटे विशेष स्वरूपे प्रेरणादायी बनी रहे.</p> <p>CO12: एंडीनी वैदर्भी शैलीमां प्रयुक्त ओजस, प्रसाद अने माधुर्य गुणोशी परिचित थशे.</p> <p>CO13: शब्द रणकारपूर्णा छे.जेमां दण्डिन: पदलालित्यम् नुं महत्व समजशे.वक्तृत्व अने लेखनकला विकास पामशे.</p> <p>CO14: कविना दर्शन अनुसार विन्ध्यवासिनीदेवीनी लोकप्रियता, भक्तिथी</p>

	<p>परिचित थशे.</p> <p>CO15: कलाओमां नृत्य, संगीत अने चित्रकलानुं महत्व जाएशे, उदाहरण तरीके गीतमार्ग, यूर्णपद, पंचबिन्दु जेवी नृत्यसंगिमाओ द्वारा शास्त्रीय नृत्य अंगे समज केणवाशे</p> <p>CO16: भारतीय संस्कृति ना महत्वपूर्ण अंग - आदर्श गृहसंसारना पाठ, पाठशास्त्र पद्धति, आतिथ्यसंस्कार, तरणकला, राजनीति छत्यादि विषे उत्तम दृष्टि मेणवशे.</p> <p>CO17: विद्यार्थीओ स्वयं उपदेशात्मक कथा लभता शीजे.</p> <p>CO18: प्राचीन अने आधुनिक समाज व्यवस्थांमां रहेला परिवर्तनने समजु शके.</p>
--	--

Course Mapping COs with PSOs		PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8
	CO1	✓		✓		✓			✓
	CO2	✓	✓		✓		✓	✓	
	CO3			✓		✓	✓		

Bloom's Taxonomy 1. Remember; 2. Understand; 3. Application; 4. Analysis; 5. Evaluation; 6. Creation

SYLLABUS

Course Content	<p>UNIT – I Contact Hrs. 15</p> <p>- गद्य साहित्यनी उत्पति, विकास.</p> <p>- गद्य साहित्यना प्रकारो - कथा , आभ्यायिकानां लक्षणोने आधारे मूल्यांकन.</p> <p>- दशकुमारचरितम् नुं साहित्यिक स्वरूप.</p> <p>- हंडी -शुवन, कवन, समय.</p> <p>- गद्यकार अने वार्ताकार तरीके हंडी, हंडीनुं पदलालित्य.</p> <p>- भारतीय संस्कृति ना महत्वपूर्ण अंग - आदर्श गृहसंसारना पाठ, पाठशास्त्र पद्धति, आतिथ्यसंस्कार, तरणकला, राजनीति विषयक समज</p>
	<p>UNIT – II Contact Hrs. 15</p> <p>दशकुमारचरितम् उच्छवास-द</p>
	<p>UNIT – III Contact Hrs. 15</p> <p>दशकुमारचरितम् उच्छवास-द</p>
	<p>UNIT – IV Contact Hrs. 15</p> <p>दशकुमारचरितम् उच्छवास-द</p> <p>गोमिनी वृत्तान्त पर्यन्तम् ।</p>

REFERENCES

NOTE: (Other latest readings will be referred to as required.)

1.	प्रशिष्ट संस्कृत साहित्यनो इतिहास, अमृत उपाध्याय, युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माण बोर्ड, अमदावाए
2.	संस्कृत साहित्य का इतिहास - बलदेव उपाध्याय चारवम्बा, वाराणसी
3.	दशकुमारचरितम् - दण्डिन - डॉ. नर्मदेश्वरकुमार त्रिपाठी, भारतीय विद्यासंस्थान, वाराणसी.
4.	दशकुमारचरितम् -- दण्डिन, आचार्य, श्री शेषराज शर्मा रेग्मी चौरवम्बा कृष्णदास अकादमी, वाराणसी

5.	संस्कृत साहित्य का इतिहास, आचार्य बलदेव उपाध्याय, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी
6.	संस्कृत वाङ्मयનો इतिहास, प्रि.सी.अेल.शास्त्री, भारत प्रकाशन, अमदावाद.

E-Learning	E-PG-Pathshala – Video and Written Content (UGC Sponsored Platform)
	Swayam Portal (https://Swayam.gov.in) UGC Sponsored Platform
	CEC Platform (https://cec.nic.in/cec/)
Teaching Methods	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Methods	50% CCE (Continuous and Comprehensive Evaluation) – Formative and 50% SEE (Semester End Evaluation) Summative.

[Subject code-2501001206050405]

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
UNDERGRADUATE PROGRAMME IN SANSKRIT
T.Y. B.A. DEGREE COURSE (SEMESTER - VI)
AEC – 5 (V) (Ability Enhancement Course)
Course Title: संस्कृत ललित साहित्य (एकांकी)
भासविरचितम् कर्णभारम्

Course Code	SAN-AEC -5
Course Title	संस्कृत ललित साहित्य (एकांकी)
Course Level	300
Credit	02 Credit (2*15=30 Hours)
Total Teaching Hours	30 Hours
Lecture/Week	02 Lectures per Week
Minimum Weeks/Semester	15 Weeks (Including Lectures; Examinations; Preparations; Holidays etc.)
Weightage (%)	50% * 2 = 100
Effective From	2025-26
Purpose of Course	संस्कृत नाट्यसाहित्यमां सर्वश्रेष्ठ नाट्यकारोनां सर्जनो परिचय करावी भारतीय संस्कृति अने सभ्यता साथे साहित्यनो परिचय करावो.
Objective of Course	संस्कृत नाट्यसाहित्यमां महाकवि भासनो परिचय करावी तेमनी नाट्यकृतिओनी विशिष्टताओ विषे ज्याल आपवो.
Course Outcomes	<p>CO1: कर्णभारम् नाटक द्वारा उपेक्षित पात्रोनुं उदात्तीकरण करनार कर्णना पात्रने समञ्जने अलग दृष्टिकोण विकसावशे.</p> <p>CO2: विद्वान नाट्यकार भासनी विद्वत्तानो परिचय मेणवशे.</p> <p>CO3: भरतमुनिना नाट्यशास्त्रना व्यायोगरूपक प्रकार अने धनंजयना दशरूपकना आधारे आपेला उत्सृष्टिकांकथी परिचय केणवे.</p> <p>CO4: भासनी लाघवयुक्त चोटदार संवादकलानी शैलीथी प्रभावित थशे.</p> <p>CO5: कर्णभार रूपक द्वारा तभ्तालायकीनी अपूर्व नाट्यसूत्रथी प्रेरित थशे.</p> <p>CO6: महाभारतनी कथामांथी मणता बोधने वास्तविक जिवननी परिस्थितिमां केवी रीते उपयोगी बने ते समजावी शकशे.</p> <p>CO7: भारतीय संस्कृतिना सत्य , दान अंगेना उदात्त विचारोनुं मूर्तिमंत उदाहरण कर्णनी सत्य प्रतिज्ञा अने दानवीरतानां मूल्यो शीभशे.</p> <p>CO8: संस्कृत साहित्यमां निरूपित समाजव्यवस्था तथा नैतिक मूल्यो द्वारा भारतीय संस्कृतिनो परिचय मेणवशे.</p> <p>CO9: रंगमंचक्षमता केणवाशे.</p>

Course Mapping COs with PSOs		PSO1	PSO2	PSO3	PSO4	PSO5	PSO6	PSO7	PSO8
	CO1		✓	✓		✓		✓	
	CO2	✓	✓		✓		✓		✓
	CO3			✓		✓		✓	
Bloom's Taxonomy	1. Remember; 2. Understand; 3. Application; 4. Analysis; 5. Evaluation; 6. Creation								
SYLLABUS									
Course Content	UNIT – I Contact Hrs. 15 नाट्यकार भासनुं ज़वन-समय-कवन भासनी शैली भास नाट्यकार तरीके 'कर्णभारम्' नुं मूण अने तेमां भासे करेलां परिवर्तनो 'कर्णभारम्' शीर्षक 'कर्णभारम्' नो साहित्यप्रकार भारतीय संस्कृतिना सत्य , दान अंगेना उदात्त विचारोनुं मूर्तिमंत उदाहरण बनेल कर्णनी सत्यप्रतिज्ञा अने दानवीरता भारतीय ज्ञान परंपराना वाहक ग्रंथ 'महाभारत'ना पात्र कर्णना नैतिक ज़वनमूल्यो								
	UNIT – II Contact Hrs. 15 'कर्णभारम्' कृति								
REFERENCES NOTE: (Other latest readings will be referred to as required.)									

1.	भास - अेक अध्यायन - बलदेव उपाध्याय
2.	संस्कृत नाटकोनो परिचय - डॉ. तपस्वी नान्डी, युनिवर्सिटी ग्रंथनिर्माण बोर्ड, गांधीनगर
3.	संस्कृत साहित्यनो परिचयात्मक इतिहास - अमृत उपाध्याय, संस्कृति सेवा समिति, अमदावाड
4.	संस्कृत साहित्यनो परिचय - डॉ. अे. डी. शास्त्री, सरस्वती प्रकाशन, अमदावाड
5.	Bhasa - A Study - A. D. Pusalkar Munsairam Manoharilal Oriental Publishers & Book Sellers, Delhi
6.	The Sanskrit Drama- A. B. Keith, Motilal Banarasidas privet limited, Delhi

E-Learning	E-PG-Pathshala – Video and Written Content (UGC Sponsored Platform)
	Swayam Portal (https://Swayam.gov.in) UGC Sponsored Platform
	CEC Platform (https://cec.nic.in/cec/)
Teaching Methods	The Lecture, Blackboard, Group Discussion, Oral Presentation; Quiz, PPT, Audio-Visual Medium, and Assignment are used.
Evaluation Methods	50% CCE (Continuous and Comprehensive Evaluation) – Formative and 50% SEE (Semester End Evaluation) Summative.